

ÅRSMELDING OG REKNESKAP 2023

(Villreinflokk med Tverrådalsskyrkja i bakgrunn. Foto Kristen Dagsgard.)

**ÅRSMØTET BLIR HALDE PÅ SKJÅK TURISTHEIM
TORS DAG 25. APRIL 2024 kl. 19.30**

Sakliste:

1. Godkjenning av innkalling og sakliste
2. Val av møteleiar og sekretær
3. Val av 2 av dei frammøtte bruksberettiga til å skrive under protokollen
4. Årsmelding og rekneskap for 2023
5. Orientering frå styret og styret sine planar for det komande året
6. Fastsetjing av godtgjersle i 2024 for styremøte og andre møter, og fast godtgjersle til styreleiaren
7. Oppnemning av revisor og fastsetjing av godtgjersle for revisjonsarbeid
8. Val av 1 av 3 medlemmar til Revisjons- og kontrollutval 2024-2026
9. Handsaming av evt. innkomne saker (må leverast skriftleg på almenningkontoret seinast 1 veke før årsmøtet)
10. Valet er ein integrert del av årsmøtet. Dvs. at vallokalet opnar når årsmøtet kjem til dette punktet i saklista og vallokalet stengjer når årsmøtedeltakarane på årsmøtet er ferdig med å stemme. Det blir gjeve moglegheit for at andre bruksberettiga, som ikkje deltek på sjølve årsmøtet, skal få stemme i dette tidsrommet.

Valkomiteen har kome fram til fylgjande 8 kandidatar til almenningstyret og 6 kandidatar til valkomiteen. Namna er lista opp alfabetisk:

Styret

Bøye, Else Mona Staurust
Eiesar, Pål
Hånsnar, Kari
Ramstad, Kjell Egil
Steinbakke, Ola
Stenersen, Bjørnar Knutsødegård
Ørjasæter, Per Øyvind
Aaboen, Kjell

Valkomité

Siv Andersbakken
Gjeilo, Tore
Grimstad, Mona Haugen
Maurstad, Liv Oddrun
Risheim, Jon Roger
Tråstad, Anita

Kunngjering av valresultat på same stad etter valslutt
Underskriving av protokollen.

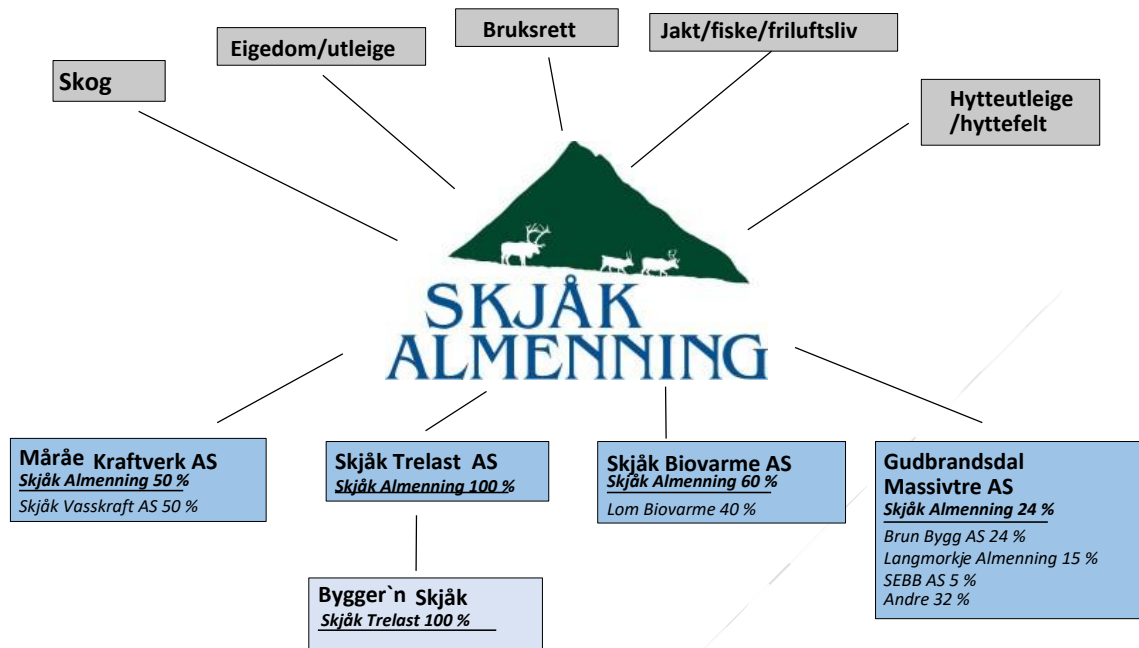
Årsmøtet slutt.

Styret for Skjåk Almanning

*Skjåk Almanning - til det beste for jordbruket
og til glede for alle*

ÅRSMELDING 2023

1. EIGARSKAP OG ORGANISERING

Almenningsstyret

Kjell Egil Ramstad (styreleiar)	2020-2024	Arnstein Fjerdingsren	2022-2026
Mona H. Grimstad (nestleiar)	2020-2024	Vidar Vange	2022-2026
Kjell Aaboen	2020-2024	Ragnhild Løkken	2022-2026
Bjørnar K. Stenersen	2020-2024		

Vara for styret

Pål Eiesar	2020-2024	Malene Dagsgard	2022-2026
Susanne R. Brenna	2020-2024	Marius Andreassen	2022-2026
Ola Steinbakke	2020-2024	Bernt Joachim Dahl	2022-2026
Else Mona S. Bøye	2020-2024		

Valkomite

Hans Sæther	2022-2024	Rune Plassen (vara)	2022-2024
Liv Oddrun Maurstad	2022-2024	Tore Gjeilo (vara)	2022-2024
Siv Andersbakken	2022-2024		
Anita Tråstad	2022-2024		

Styremedlemmar og varamedlemmar er valde for 4 år om gongen. Funksjonstida for styreleiar og nestleiar er 2 år.

Møter og revisjon

Det er halde 8 ordinære styremøte i 2023, der det til saman vart handsama 60 saker. Revisor er Ernst & Young AS, medan revisjons- og kontrollutvalet består av: Egil Mork (2023-2025), Lars Petter Forberg (2023-2025) og Gudbrand Hyrve (2022-2024).

Årsmøtet 2023

Årsmøte med val vart halde på Skjåk Turistheim 25. april 2023. Det deltok 18 bruksberettiga inkludert styret.

Representasjon

Skjåk Trelast AS	Kjell Egil Ramstad
Bygger'n Skjåk AS	Kjell Egil Ramstad (styreleiar)
Breheimen Nasjonalparkstyre	Jo Trygve Lyngved (nestleiar) / Birgit Bilstad (vara)
Reinheimen - Breheimen Villreinutval	Kjell Egil Ramstad og Birgit Bilstad
Bruksrettsutval Skjåk Almenning	Kjell Egil Ramstad, Vidar Vange og Ragnhild Løkken
Rådgevande utval Reinheimen Nasjonalpark	Jo Trygve Lyngved
Rådgevande utval Breheimen Nasjonalpark	Birgit Bilstad
Skjåk Turløyper SA	Kristen Dagsgard (styreleiar)
AS Vågåfisk	Kristen Dagsgard
Vedlikehaldsforeininga for Tundradalsvegen	Kjell Olstad (styreleiar)
Skjåk Biovarme AS	Jo Trygve Lyngved (styreleiar) / Kjetil Brandsar (styreleiar) frå 1.11.2023 og Kjell Egil Ramstad
Gudbrandsdal Massivtre AS	Jo Trygve Lyngved. Kjetil Brandsar frå 1.11.2023
Måråe Kraftverk AS	Kjell Egil Ramstad (nestleiar) og Jo Trygve Lyngved t.o.m. 1.11.2023 Kjetil Brandsar f.o.m. 2.11.2023
Sameiget Sotvegen	Birgit Bilstad (styreleiar)

Sekretærfunksjon Norsk Allmenningsforbund	Sæbjørn Forberg
Sekretærfunksjon Reinheimen-Breheimen villreinutval	Jo Trygve Lyngved / Kristen Dagsgard

Tilsette

Allmenningsstyrar	Jo Trygve Lyngved t.o.m. 15. august 2023
Allmenningsstyrar	Kjetil Brandsar f.o.m. 1.11.2023
Utmarksrettleiar	Birgit Bilstad
Utmarksrettleiar	Kristen Dagsgard
Utmarksrettleiar	Kjell Olstad
Kontormedarbeidar	Kari Elin Sperstad
Økonomileiar	Astrid Bjørnstad
Sekretær Norsk Allmenningsforbund	Sæbjørn Forberg

Skifte av allmenningsstyrar

Jo Trygve Lyngved har vore allmenningsstyrar i Skjåk Almenning sidan 1. september 2011. Han sa opp stillinga som allmenningsstyrar med verknad frå 15. august 2023, med bakgrunn i at han fekk arbeid som Statens Naturoppsyn i Breheimen.

Gjennom sine nær 12 år som allmenningsstyrar har han modernisert mykje av drifta og levert gode resultat. Han har også hatt eit stort engasjement for villreinen, både som styreleiar og etter kvart som sekretær for Reinheimen – Breheimen villreinutval.

Jo Trygve Lyngved vart takka for sin innsats i Skjåk Almenning av styret og tilsette i oktober 2023.

Styret starta arbeidet med rekruttering av ny allmenningsstyrar i april 2023.

Kjetil Brandsar vart tilsett som ny allmenningsstyrar med verknad frå 1. november 2023. Han er utdanna Cand. Agric Eiendomsfag / jordskifte frå Norges Landbrukshøyskole på Ås (nå NMBU), og har arbeidd for Domstoladministrasjonen i Norge som jordskiftedommar dei siste åra.

Avslutting av sekretærfunksjonen for Norsk Allmenningsforbund (NALF)

Etter nærare 12 år med sekretærfunksjonen for Norsk Allmenningsforbund, fyrst Stig Aaboen og deretter Sæbjørn Forberg, har Stange og Romedal Almenning teke over dette arbeidet med verknad frå 1.1.2024. Bakgrunnen for skiftet var at Sæbjørn Forberg gav signal om at han ville avslutte etter 8 år i stillinga. NALF lyste deretter ut sekretariatfunksjonen på nytt som ei 40 % stilling. Ein såg ikkje for seg å ha kapasitet til å fylle funksjonen som vart utlyst av Norsk Allmenningsforbund i neste 3 års periode, og valde difor etter kvart å trekkje søknaden om vidare sekretærfunksjon for NALF.

Jubileumsfeiring – Skjåk Almenning 225 år

Den 10. juni hadde vi stor markering av at Skjåk Almenning runda 225 år. Invitasjon var sendt ut til alle som bur i bygda.

Dagen starta med omvising på Skjåk Trelast og Skjåk Biovarme og det var godt frammøte. Seinare på dagen var det tilstelling i Dønfoss Grendehus der vi fekk eit historisk attendeblick ved Bjørn Dalen og Stig Aaboen. Jo Trygve Lyngved orienterte om dagens drift i almenninga, og Sæbjørn Forberg avrunda med eit skråblikk på framtida.

Ute var det forskjellige aktivitetar for små og store; spikking, skyting, diskgolf, informasjon og naturstig. Matsserveringa vart gjennomført i fin stil frå Skjåk Turistheim og det var om lag 250 som deltok. Skjåk bygdekvinnelag syrgde for kaffeservering og bakst både på sagbruket og i Dønfoss. Andre lag som bidrog godt var Skjåk husflidslag, DNT Gudbrandsdalen, Glommen Mjøsen Skog, SNO, Skjåk IL, Skjåk jeger- og fiskarlag, Toradarlaget, Flåklypa Sendeplatelag og Reinheimen Bågåjegerlag.

Vi seier oss godt tilfredse med gjennomføringa av jubileet.

Det var om lag 250 som deltok på Skjåk Almenning sin 225 års jubileumsfest i Dønfoss 10. juni 2023.

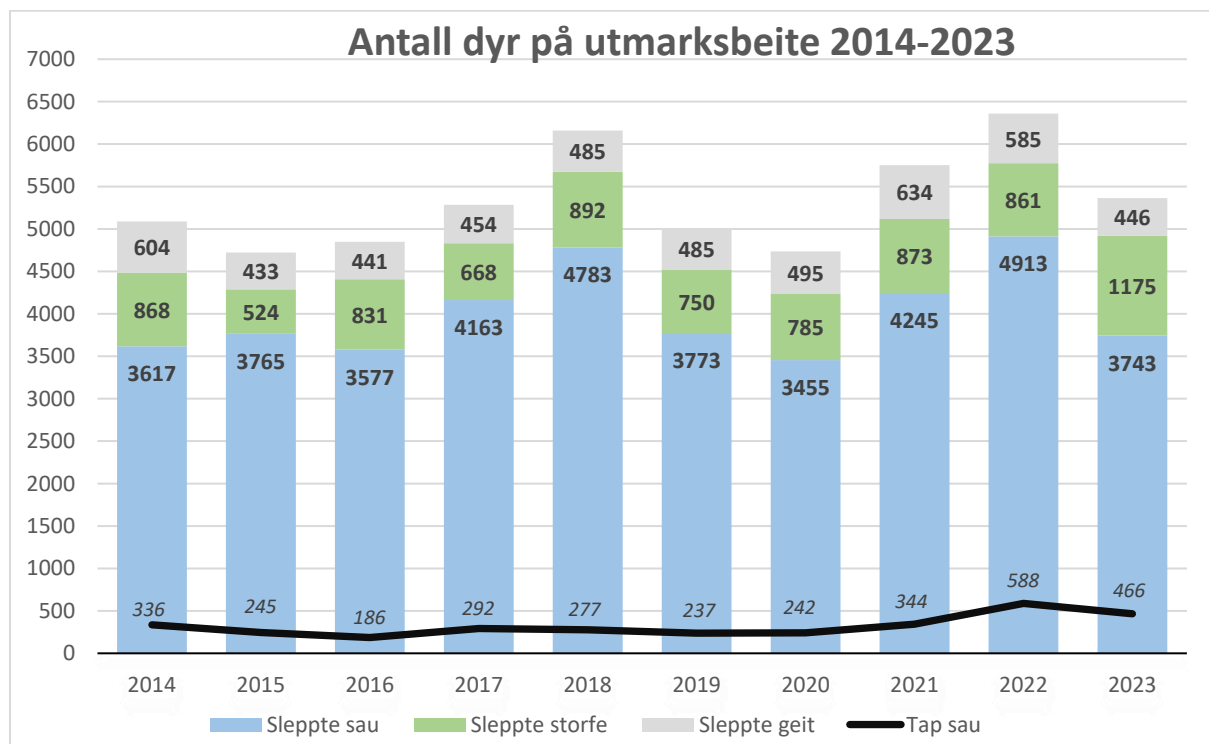
2. BRUKSRETT

Retningsliner for bruksrett med rabatt- og tilskotssatsar har ikkje vorte endra i 2023. Styret har gjennom året hatt fokus på om det er grep som kan gjerast for å bidra til det beste for landbruket.

Det har vore arbeidd vidare med bruksrettsgjennomgang i 2023. Som følgje av dette arbeidet har 8 bruk mista bruksretten sin. Enda eit bruk fekk vedtak om at dei mista bruksretten, men dette vart påklaga. Saka vart ikkje ferdigbehandla i 2023.

I 2023 vart det 131 stk. (137) gardsbruk som søkte produksjonstilskot i Skjåk. Totalt vart det sleppt 5364 dyr på utmarksbeite i Skjåk Almenning i 2023, mot 6359 dyr i 2022.

Tapet av sau til rovdyr er framleis altfor høgt, der forskjellen mellom besetningane var stor. Av sleppte sau og lam er rovdyrtapet på 12,5 % i 2023, mot 12 % i 2022. Denne situasjonen og utviklinga er ikkje haldbar, og det må takast grep for å halde tapstal og rovdyrbestanden på eit akseptabelt nivå.

Utvikling i talet på dyr på utmarksbeite i perioden 2014-2023, fordelt på sau, storfe og geit. Tap av sau på utmarksbeite er markert med svart line. Eventuelle tapte storfe og geit er ikkje teke med i framstillinga.

Samla ytingar til bruks- og eigedomsberettiga frå Skjåk Almenning kom i 2023 på 3,5 MNOK. I tillegg kjem verdien av utmarksbeite som er stipulert til mellom 3,5 MNOK og 4 MNOK.

I 2023 er det betalt ut kr 901 377,- i samla tilskot frå Skjåk Almenning i 2023. Av dette gjekk kr 882 877,- til driftsbygning i landbruket.

3. SKOGEN

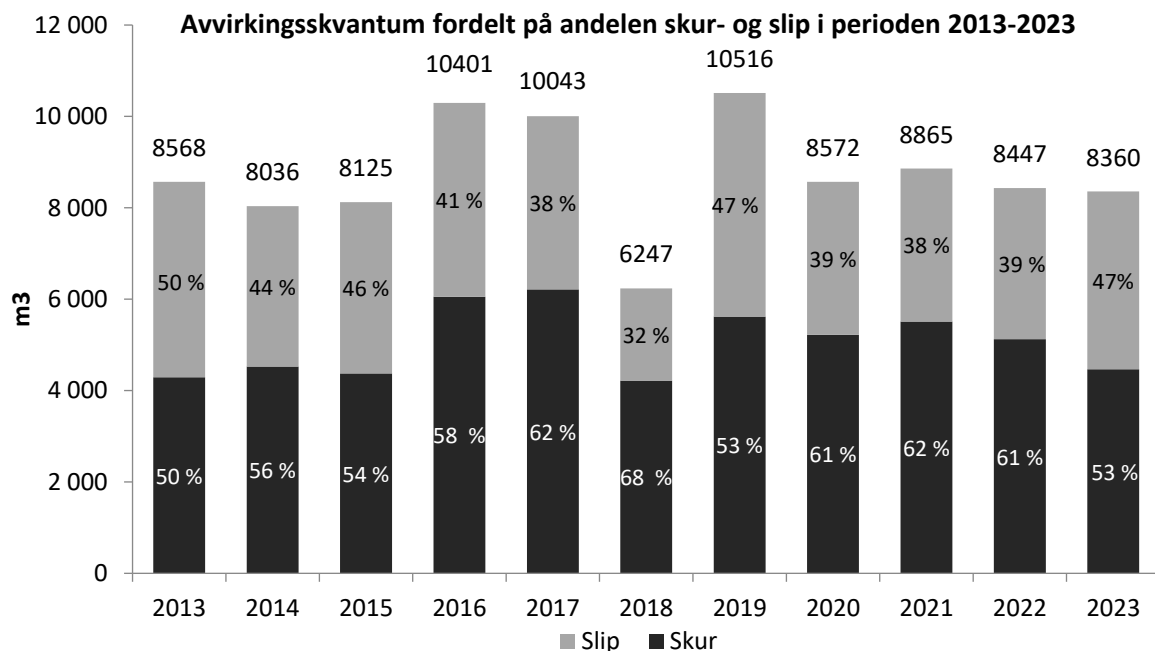
Skjåk Almenning er medlem av Glommen Mjøsen Skogs FSC® gruppe-ordning (FSC-C103851) og skogforvaltningen på eiegen skog skjer i tråd med FSC Prinsipper og Kriterier. Glommen Mjøsen Skog er sertifisert gjennom Soil Association Certification Ltd. I tillegg er Skjåk Almenning medlem av Glommen Mjøsen Skogs PEFC sertifikat, og følger Norsk PEFC Skogstandard.

Almenninga har eigen skogbruksplan og forvaltningsplan. Planane inkluderer kartlegging og omtale av miljø- og kulturminne og fleirbruksomsyn, og blir revidert regelmessig. Siste skogtakst frå 2015 viser eit produktivt skogsareal på 82 051 daa, der 1 718 daa utgjer nøkkelbiotopar. I tillegg er om lag 54 000 daa skogsareal verna gjennom naturvernlova og naturmangfaldlova. Sistnemnte er Reinheimen- og Breheimen Nasjonalparkar med tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat. Årleg tilvekst på det produktive arealet i hogstklasse 3, 4 og 5 er 15 100 m³, medan årleg balansekvantum ligg på om lag 11 000 m³. Hogstkvantumet er fordelt mellom kabelkranterreng og hogstmaskinterreng. Furu blir forynga ved planting eller naturleg forynging. Suppleringsplanting skjer der det er nødvendig og tilstanden til skogen blir vurdert som stabil og tilfredsstillande.

Ved gjennomføring av skogbrukstiltak blir det gjort før- og ettervurderingar. I dette ligg gjennomgang av aktuelle databasar for miljø og kulturminne. Biologisk rådgjevar er brukt der det er aktuelt med avklaring av enkelte artsfunn og naturtype-områder. Det er ikkje avdekt skader eller andre utilsikta forstyrningar på verneområde eller nøkkelbiotopar. Almenninga har heller ikkje kjennskap til uhell eller avvik knytt til andre kjente miljøverdiar siste år. Almenninga har aktivitet knytt opp mot fritidsaktivitetar og friluftsliv, og har gjennom representasjon og møter dialog med aktuelle brukargrupper. Skogsbilvegane er i hovudsak opne gjennom den snøfrie delen av året. Skjåk Almenning hadde eksternrevisjon av sin FSC-sertifisering også i 2023, slik som det har vore kvart år sidan 2018. Det vart ikkje funne noko avvik.

Hogst

Innmålt kvantum i 2023 var 8 616 m³, der bjørk utgjer 116 m³, og furu resten. Av volumet var 53 % sagtømmer, medan resten var slip og anna vyrke. Av totalvolumet kjem 599 m³ av tynningshogst. Snittprisen på skurtømmer og slip gjennom året var høvesvis 617 kr/m³ (608) og 351 kr/m³ (319). Sagtømmeret gjekk til Skjåk Trelast AS (34 %) og Moelven (66%), medan slipkvantumet gjekk til Skjåk Trelast (22 %) og Stora Enso (78 %). Vekstsesonen har vore noko under middels i lågare områder, medan det i høgare områder har vore middels. All omsetning av vyrke går gjennom Glommen Mjøsen SA, og det er også dei som står for hogst og framkøyring gjennom innleigde entreprenørar.

Innmålt hogstkvantum 2013-2023, fordelt på slip og skurtømmer.

Skogkultur

Planting er utført på 808 daa (nyplanting), med 693 daa furu og 114 daa gran. For furu er det planta 26 050 planter av A6, 24 020 A7 og 1 000 A8, Kostnaden, inklusiv supplering, er 6,6 kr/plante (6,1). Det er utført ungskogpleie på 808 daa (720), med ein kostnad på 520 kr/daa (467). Det er ikkje gjennomført førehandsrydding i 2023. Det er ikkje utført markberedning eller gjødsling, og det er ikkje gjort bruk av kjemiske- eller biologiske midlar. Kostnadene over er før eventuelle tilskot. Kulturarbeidet blir i hovudsak gjort av Glommen Mjøsen Skog SA.

Veganlegg og naturskade

Det er ikkje bygd nye veger i 2023. Gjerdevegen i Gjøingslia vart ferdiggodkjent som skogsbilveg klasse III. 320 meter. Kostnadene på denne var 188 887 kroner.

I mars vart det observert raud/brun skog i Langlia. Seinare på våren vart dette også observert andre stader i Billingsdalen, samt i Bråtådalføret, Stulen, Øvre Brekk og Dyringslia solside. Dette er klimaskade/frostskade som skuldast vekslende temperatur. Det har også vore observert slika skadar på midten av 1980-talet.

Almenning har vore godt skåna for større skader knytt til vêr og vind i 2023, men den 8. august kom ekstremveret «Hans», som førte med seg store nedbørmengder på kort tid. Aller verst vart det for sørområdet i allmenninga. Gravvåe, Brandsargrove, Søtilgrove, Kvitingsgrøven, Myrkløkgrove, og grøvene i Tundradalen gjekk alle utover breiddene og førte til skader. I Tundradalen gjekk det blant anna eit større ras over Illvegen. Mykje infrastruktur vart berga kvelden 8. august etter eit godt samarbeid og velvilje frå lokale entreprenørar. Skadeomfanget utgjorde likevel ein kostnad på nær 250 000 kr for almenninga. Tundradalsvegen vart påført eit større skadeomfang der almenninga har bidrege med ei mellombels ordning. Det er søkt om naturskadeerstatning for majoriteten av skadane, men utfallet / erstatning vart ikkje klart i 2023.

Uveret «Hans» kom med ekstreme nedbørmengder den 7-9. august som medførte fleire jordras. Eit jordras gjekk over Tundradalsvegen.

4. UTMARK

Storvilt

Hausten 2023 var det siste året i den 3 årlege bestandsplanen for elg, hjort og rådyr i heile Skjåk. Fokuset har også i 2023 vore å få ned stamma av elg og hjort slik at den er tilpassa beiteressursgrunnlaget, samt gjere forsøk på å dempe konfliktnivået mot skadar på innmark. Beitesommaren 2023 var sannsynlegvis middels for storviltet, men ein kald vår gjorde at ein del dyr vart ståande nokså lenge i lågareliggjande strøk og på innmark. I juni vart det svært varmt og turt, medan resten av sommaren og hausten vart særst våt og høvesvis kald. Snø og frost kom nokså tidleg i oktober, og varte meir eller mindre ut året.

Elg

Bestandsplanen 2021-2023 har hatt som målsetting opp til eit årleg uttak av elg i Skjåk på 100 dyr, og totalt inntil 300 elg + 90 tiltaks/skrapdyr i perioden. Vidare var målet i bestandsplanen 2021-2023 å ha eit årleg uttak av tilvekst på ca. 55-75 elg per år for heile Skjåk. Om ein nådde dette målet i 2023 er vi usikre på, men dei fleste indeksar vi har tydar på at bestanden er på tur ned mot målet som vart sett. Utvikling i slaktevektar og produktivitet i elgstamma har vorte dårlegare for kvart år, men med nokre lyspunkt for slaktevektene i 2022 og 2023. Den gode trenden frå 2022 med litt høgare slaktevektar ser vi ikkje like mykje av i 2023. Produktiviteten har gått litt opp, kanskje ein etterverknad frå at beite var bra i 2022, samstundes som bestanden totalt har vorte noko mindre.

Generelt vart det skote mange skrapdyr i 2023, og ein del dyr som gav halv pris pga. vekt. Tildeling av ein fri okse per jaktlag i løpet av bestandsplanperioden gjorde at vi kunne tildele fleire «småuksar» i 2023.

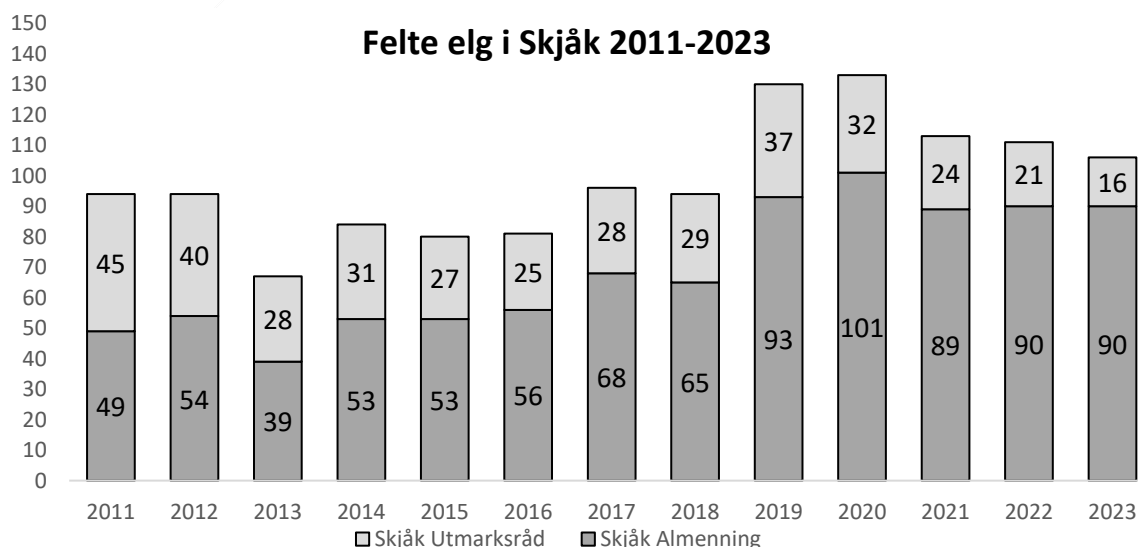
Tiltak med redusert pris for elg skote på innmark er vidareført, men med nokre endringar for å prøve å gjere uttaket meir spesifikt mot enkelte dyr. Skjåk kommune iverksette også i år skadefelling på innmark før ordinær jaktstart, desse er ikkje med i vår statistikk.

Skjåk kommune bestilte ein viltbeitegranskingsrapport på innmark, utført av Norsk Landbruksrådgiving Innlandet, der vi fekk tilsendt resultatet hausten 2023. Rapporten syner at viltbeiting gjev betydeleg skade på grasproduksjonen for ein del gardbrukarar. Dette må ein ta med i arbeidet med ny bestandsplan i 2024.

I 2023 vart det felt totalt 90 elg i Skjåk Almenning, derav 20 dyr som fell inn under kategorien skrapdyr / fallvilt, og 4 «innmarkselg» med sterkt redusert pris.

Totalt vart det felt 107 elg i heile Skjåk i 2023.

Utfordringa framover blir å finne ut kvar ein er i høve bestandsmål og sette inn tiltak som gjer at ein når måla i bestandsplanen.

Felt elg i Skjåk Almenning og Skjåk Utmarksråd 2011-2023

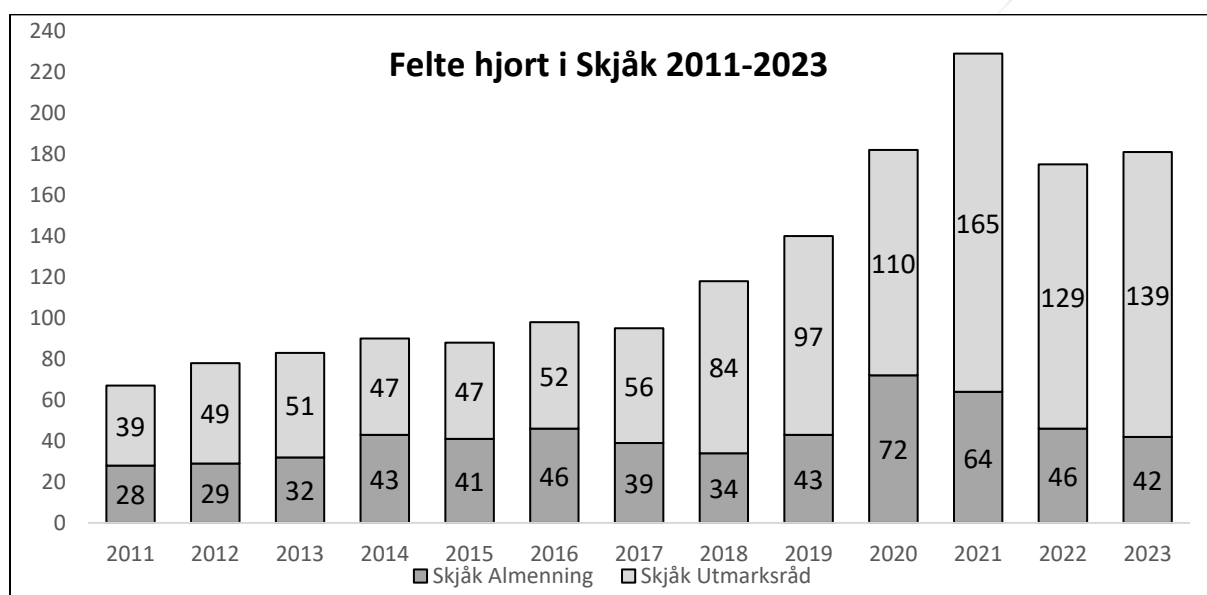
Hjort

For hjort er det lagt opp til eit årleg uttak på inntil 360 hjort kvart år, totalt 1 080 hjort i heile Skjåk i bestandsplanperioden. Dette er eit ynskje, meir enn eit realistisk mål – då hjorten på mange måtar er meir utfordrande å jakte på i terrenget, samt at den har sesongmessige vandringer over større avstandar som vi har lite konkret kunnskap om. Hausten 2023 vart hjorten «burte» nokså tidleg i Skjåk Almenning, og det var lite hjort å observere på innmark i november/desember.

Det er ingen stor endring i verken produktivitet eller slaktevektar dei siste åra, men kanskje ein liten nedgang i slaktevektene for hjortekalv. Under vårteljing på innmark i april 2021 vart det rekna heile 711 hjort innanfor Skjåk kommune, tilsvarande tal på våren 2022 var 614, og 579 i 2023.

Totalt vart det skote 42 hjort i Skjåk Almenning hausten 2023. Vi skulle ynskje det var meir, men hjorten er ujamt fordelt i både tid og terreng, så det er ikkje så enkelt å få auka avskytinga monaleg. I praksis er det fri kvote på tilleggdyr for hjort (med unntak av vaksen bukk). Ein har ikkje inntrykk av at jegerane held tilbake felling av noko grunn, dei tek som regel ut det dei får tak på.

Totalt vart det felt 181 hjort i Skjåk i 2023, nokre fleire enn i 2022.

Felt hjort i Skjåk Almenning og Skjåk Utmarksråd 2011-2023

	Elg	Hjort	Villrein	Rådyr
Kvotet	87 (88)	100 (100)	583 (474)	44 (43)
Felt	90 (90)	42 (46)	439 (308)	29 (14)
Fellingsprosent	103 (103)	42 (46)	75 (65)	66 (33)
Kg. kjøt	9233 (9919)	2483 (2253)	Ca. 15.500 (10.500) stipulert	435 (210) stipulert

(Nøkkeltal frå storviltjakta i Skjåk Almenning 2023. Tal frå 2022 i parentes.)

Villrein

Årets kvote vart av årsmøtet for Reinheimen-Breheimen villreinutval sett til 1 300 dyr, fordelt med 950 løyver i Reinheimen og 350 løyver i Breheimen. Jaktperioden strekte seg frå laurdag 20. august til og med søndag 17. september, totalt 29 jakt dagar. Grunna mistanke om relativ låg fellingsprosent, valde utvalet å utvide jakttida frå 14. – 17. september. Dette medførte at ytterlegare 76 dyr vart felt. Kortfordelinga var i samsvar med bestandsplanen med slik fordeling:

Kalv	40 %	Bukk under 50 kg	5 %
Simle eller bukk under 40 kg	30 %	Fritt dyr	25 %

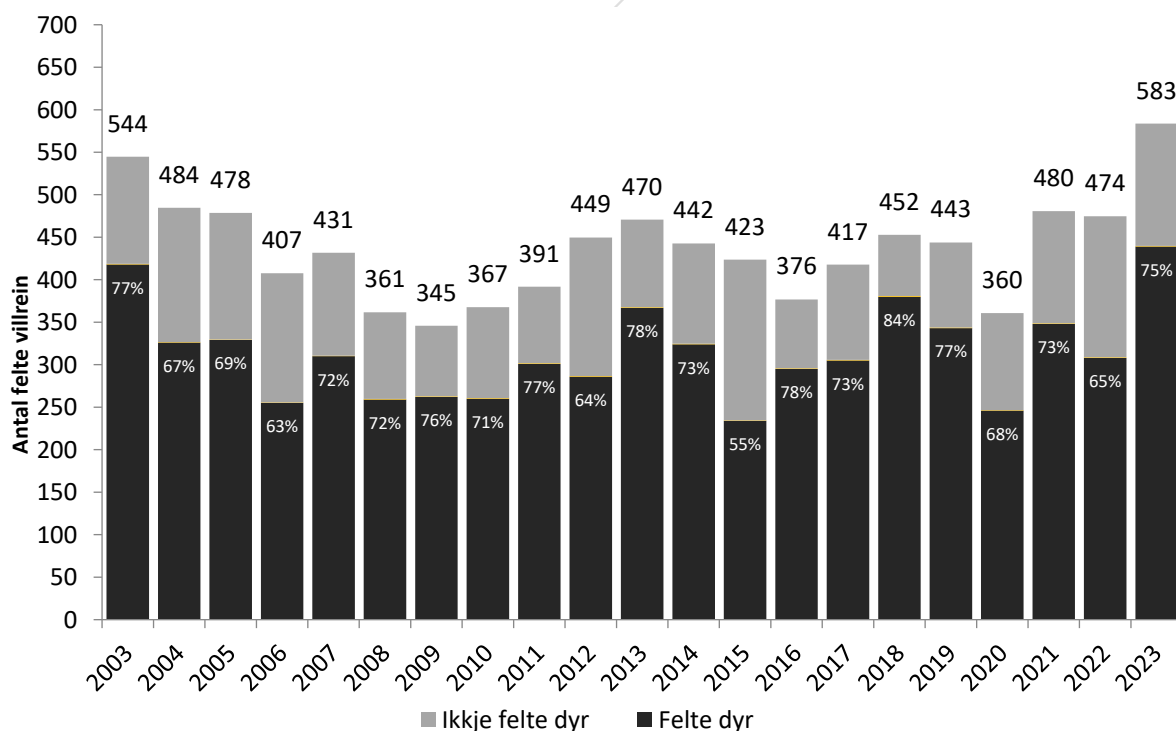
«Grådyra» i Reinheimen mot Torsvatnet hausten 2023.

I motsetning til fjoråret, som var prega av stabilt, varmt og fintvær, var årets vërsituasjon ein heilt anna. Varierende vëer med ein del vind og nedbør, og få finvërsdagar prega årets reinsjakt. Dette resulterte nok i at reinen fekk fleire dagar «fri» pga. ruskete vëer, og at dei såleis fekk tid til å spreie seg meir geografisk. Over heile området sto dyra spreidd dei fyrste dagane, men samla seg etter kvart i større flokkar utover jakta.

Jaktutøvinga vart jamt over god, men 8 forhold førte til politimelding. Av sjukdom vart det registrert/observert berre eit tilfelle av fotråte. For heile villreinområdet vart det felt 891 dyr, og fellingsprosenten vart såleis 69 %. I Skjåk Almanning vart det felt 439 dyr som utgjorde 75 % felling. Stammestrukturen ser ut til å vere veldig god, og i tråd med målsetting. Ein håpar med dette at bestanden nå er på tur ned mot bestandsmålet på alle delområde.

Område	Kvote	Ant. felte dyr	Fellings%	Fellings % vaksen	Fellings% kalv
Reinheimen	950	638	67 %	77 %	52 %
Breheimen	350	253	72 %	83 %	56 %
Totalt	1300	891	69 %	79 %	53 %

(Fellingsoversikt 2023 for heile villreinområdet.)

Totalkvota, felte dyr og fellingsprosent for villrein i Skjåk Almanning 2002-2023. Tala i overkant av søyla er kvota det enkelte år.

Fiske

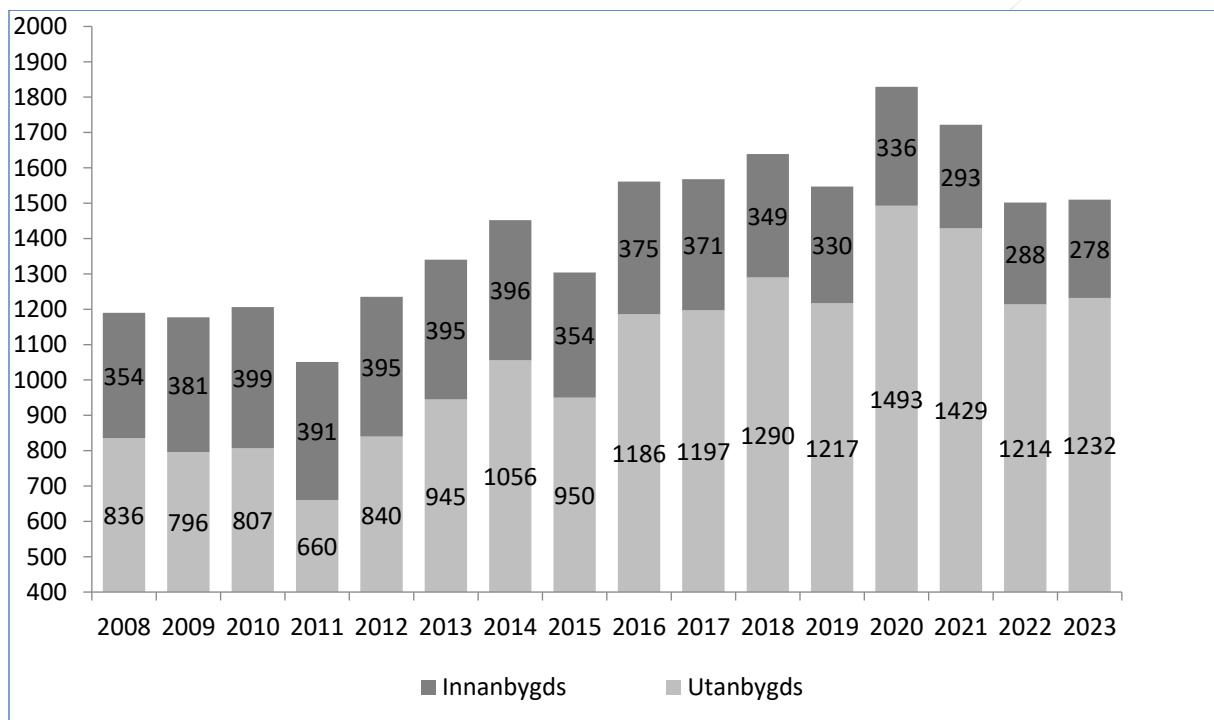
For fiskesesongen 2023 vart det ein relativt tidleg og lovande start. Lite snø og ein varm juni gjorde at Aursjoen, Lundadalsvatnet og Syrtbyttvatnet var isfritt alt 20. juni. Leirungsvatnet vart isfritt før vi bikka juli mot 10. juli året før og Torsvatnet 10. juli mot 1. august året før. Den lovande starten snudde

da vi bikka juli. Frå da til hausten opplevde vi omtrent ikkje ein ærleg vêrdag. Dette sette naturlegvis sitt preg på fiskesesongen der mange måtte planlegge korte turar og elvefiske framfor fjellfiske.

Frå sesongen kom det inn rapportar om uttak av 581 fiskar i Leirungsvatnet der 49 % er rapportert som eigenrekruttert fisk. Kondisjonen er framleis svært godt. I 2022 og 2023 vart det ikkje sett fisk i vatnet. Frå Torsvatnet vart det rapportert uttak av nær 300 fiskar. 82 % av fangsten er stadeigen fisk, men kvaliteten var betre enn dei førre åra. Rapportar frå Grønvatnet viser til veldig god gjennomsnittleg kondisjon på fisken. Rapportar og attendemeldingar frå Aursjoen viste der i mot til negative resultat.

Administrasjonen har elles lagt ned ein del ressursar i løpet av sommarhalvåret for å vere i dialog med fiskarar. Dette er særskilt viktig på mange måtar. Spesielt for å få oppdatert informasjon om situasjonen i ulike vatn og vassdrag i tillegg til å drive marknadsføring og omdømebygging.

Fiskekortsalet heldt seg stabilt samanlikna med året før. 1 232 kort vart seld til utanbygdes mot 1 214 i 2022. 278 kort vart seld til innanbygds mot 288 året før. I sum ei auke på 8 kort.

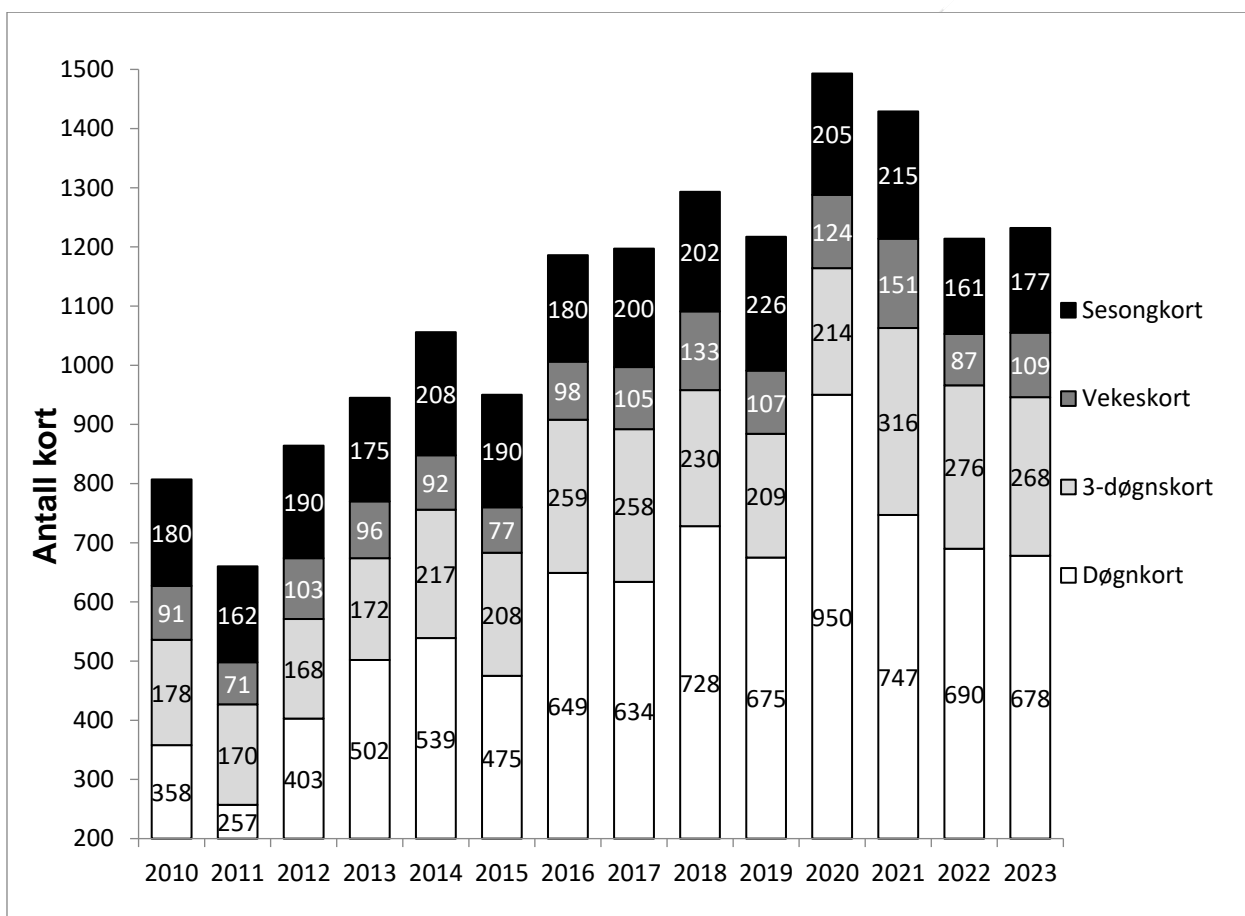
(Fig. 1 - Sal av fiskekort 2008 – 2023)

I alt vart det sett ut ikring 1 000 fiskeyngel i 2023. 400 stk. to-årig fisk vart sett ut om vinteren i Søverdalen og Blankbergjtjøanne. Ikring 600 stk. to-somrige settefiskar vart bore ut av Skjåk Almenning og friviljuge i 9 ulike vatn og tjern i løpet av august. Sidan 2021 har all settefisken vorte feittfinneklypt både sommar og vinter for å få betre oversikt over eigenrekruttering i ulike vatn. Før det vart berre den vintersette klypt.

I forkant av fiskesesongen vart det lagt ned ein del arbeid for å marknadsføre fisketilbodet i Skjåk Almenning. Av reint fysiske tiltak vart utlansbåtane skjøtta og køyrd ut fortløpande utover våren. Båtlandet på Aursjoen vart utbetra ytterlegare med hellelegging og betre masse på tilkomstvegen. Skjåk Almenning stod for dette tiltaket.

Ivrige fiskarar som var med på «Camp Ut» i juni 2023.

(Utvikling i sal av kategoriar fiskekort til utanbygdes 2010-2023.)

Småvilt

Småroviltjakt er kvart år i fokus og kampanjen for jakt og fangst på smårovilt vart gjennomført som året før. Det vart sett av ein premieringspott på kr 10 000. Den som fangar eller skyt raudrev blir også prioritert fyrst i tildeling av rådyrkort i Skjåk Almenning, samt at eit jaktkort på rådyr blir trekt mellom deltakarane.

For jaktåret 2022/23, vart det betalt ut skotpremie for 46 raudrevar, mot 113 året før. Skotpremien på kr 500 blir framleis utbetalt av Skjåk Almenning, Skjåk Utmarksråd og Skjåk Beite- og Sankelag. I

tillegg vart det rapportert om felling og fangst av 23 mårar, 3 mink/røyskatt og eit mindre tal kråkefugl. For mår er det 300 kr i skotpremie.

I forkant av jaktseasonen 2023/2024 innførte Skjåk Almenning ei retningsline med føringar for jakt og fangst på rovvilt i almenninga. Hovudintensjonen med denne er å gjere jakt og fangst på rovvilt så effektivt og målretta som mogleg. Dette medførte blant anna at det vart søknadspliktig å leggje ut åte på almenningsgrunn.

Den negative utviklinga for rypebestanden heldt fram i 2023. Til trass for greie forhold under klekkinga, viste takseringa til ein dårlegare produksjon og mindre vaksenfugl samanlikna med 2022. Resultatet vart 1,8 fuglar per km linje og 0,6 kylling per par. Forholda under takseringa var veldig gode. Rypejakt 2023 var med dette ikkje ein gong diskutert som eit alternativ. Jegerane som hadde fått tildelt jakt fekk refundert beløp for dette. Årsakene til svikten blir til dels spekulasjon i og med at utviklinga langt på veg er ein nasjonal trend. Årsaksbildet er samansett av ulike faktorar som blant anna predasjon, forhold under klekking, smågnagarbestand, insektklekking og snøtilhøve gjennom vinteren.

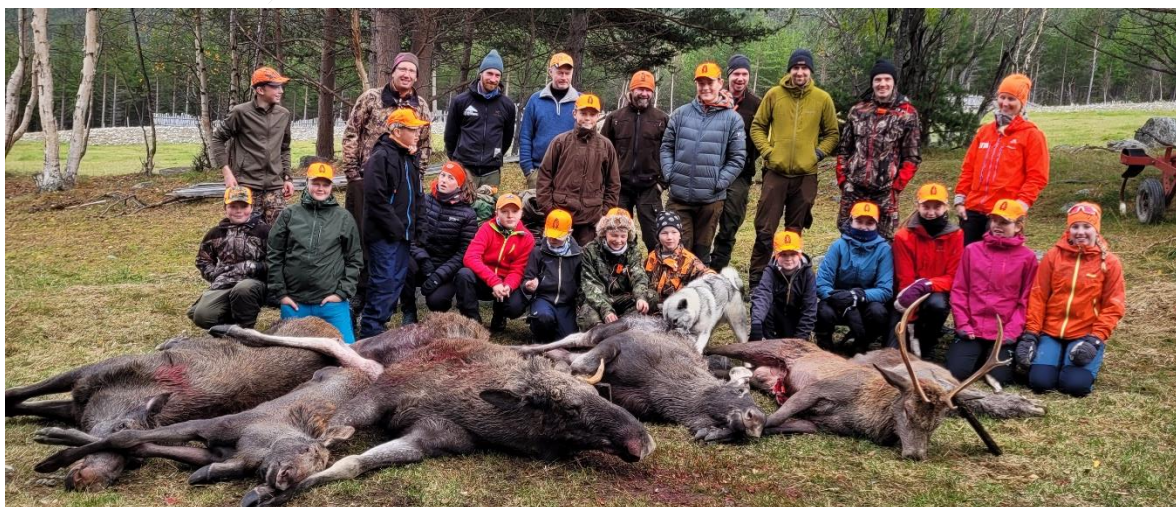
Småviltjakt elles og trening av fuglehund vart organisert som vanleg. Det vart også gjennomført to organiserte fuglehundprøver i Grotliområdet i mars/april.

Opplæring og rekrutteringstiltak for jakt og fiske

Skjåk Almenning har ein intensjon om å vera delaktig og drivande for tiltak som fremjar rekruttering til jakt og fiske. Dette varierer frå år til år, men nokre tiltak er sett på som faste. Almenninga var som før med og finansierte jegerprøvekurset også i 2023 der 5 kandidatar frå Skjåk deltok. Dette bidraget er med på å gjere kurset gratis (med unntak av avgift for skyting) for deltakarar under 20 år. Kurset blir organisert felles mellom Lom og Skjåk JFL.

Skjåk Almenning var også bidragsytar i form av mannskap og utstyr til Camp Ut på Pollmodden. Dette er eit aktivitetstilbod for born og unge i regi av Fjelleventyret. I overkant av 100 ungar og ungdom deltok på arrangementet som vart svært vellykka. Skjåk Almenning var også med Skjåk Barne og Ungdomsskule på prøvefisking på Grotlivatnet i august.

«Friluftsskulen» - frå skog til bord vart vidareført frå 2022. Dette i samarbeid med DNT Gudbrandsdalen som hadde hovudregien. Kort summert omhandla dette opplegget jakt på elg, hjort og rådyr i praksis for ungdom (5.-10. klasse). 13 ungdommar deltok. Almenninga bidrog med ein teoretisk opplæringssekvens og det praktiske med sjølve jaktutøvinga. Opplegget vart veldig vellykka med nærkontakt og felling av vilt. Noko av slaktet vart brukt til matlaging i sjølve opplegget. Resterande vart gjeve bort til Skjåkheimen.

Full utteljing for gjengen som var med på «Friluftsskulen - frå skog til bord» i haustferien.

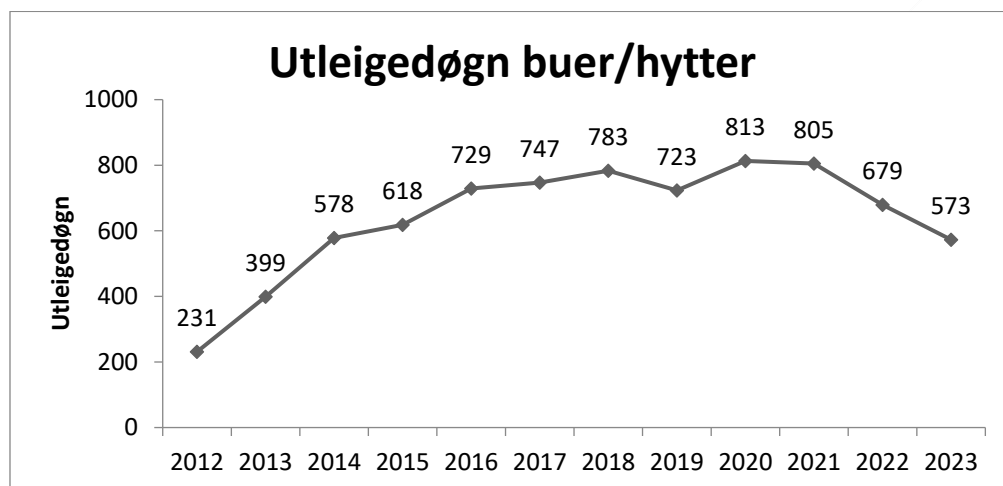
Jaktkurset på villrein i samarbeid med NJFF vart gjennomført med 7 deltakarar. Dette vart svært vellykka med 2 fellingar og fine jaktsituasjonar. Vi opplev at dette kurset gjev almenninga mykje positiv merksemd og synlegheit. I tillegg til at det er eit fint tiltak for samarbeid mellom almenninga, NJFF, SNO og Sota Sæter som bidreg med opplæring og overnatting.

Hyttefelt og tomtefeste

Det er ikkje bygsla burt nokon hyttetomt i 2023. Hyttemarknaden har generelt vore dårleg på landsbasis pga. auka rente og usikre finanstider, samstundes som det har vore nedprioritert å arbeide med marknadsføring frå vår side dette året.

Utleiehytter

Nedgangen i utleiedøgn frå «koronatoppen» i 2020 og 2021 er markant, og i 2023 er ein faktisk nede på eit utleivenivå som i 2014. Ein trur at det er fleire orsakar til dette. Nordmenn prioriterer heller utanlandsferie etter korona, fjellferie er kanskje ikkje fullt så «inn» lenger, samt at været var generelt dårleg i juli og august 2023. Fleire turistverksemdar melde også om mindre aktivitet i 2022 og 2023 enn dei føregåande åra. Det bør også nemnast at det har vorte fleire utleiehytter på bookingsida til Inatur dei seinare åra, og såleis har tilbodet og konkurransen vorte større, samstundes som trykket vårt på marknadsføring det siste året har vore nedprioritert.

(Utvikling utleiedøgn hytter/buer 2012-2023.)

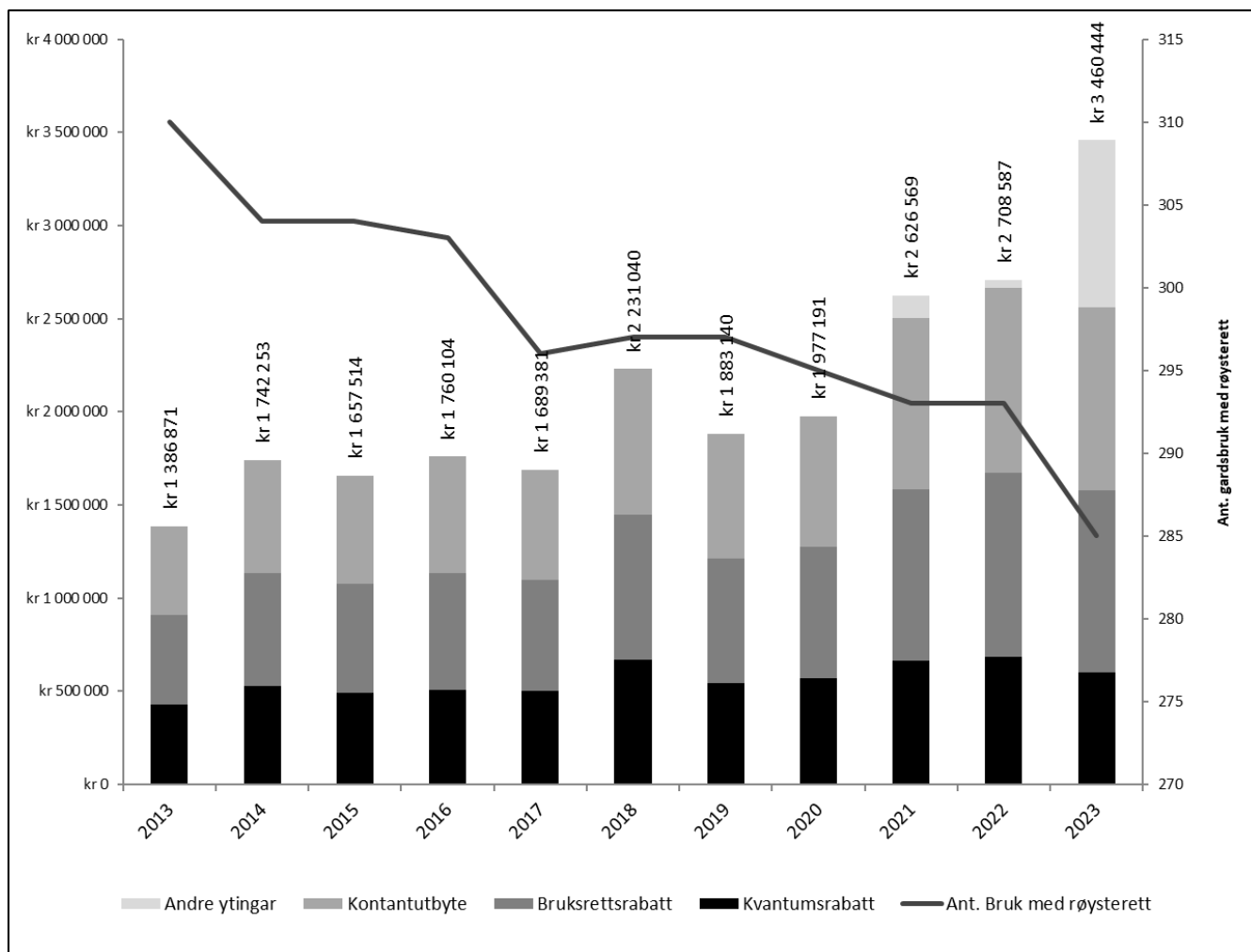
5. ØKONOMI

Rekneskap

Det samla driftsresultatet i 2023 kom på kr 4 288 437. Årsresultat etter finans og skatt kom på kr 2 121 579 grunna nedskrivning av aksjar og ansvarleg lån til Gudbrandsdal Massivtre AS og ansvarleg lån til Måråe Kraftverk AS på til saman 3,8 MNOK pr 31.12.2023. Det er jamn, stabil drift i almenninga, og dei gode driftsresultata er eit resultat av målretta arbeid over mange år. Det er framleis utmarksavdelinga som gjev det største positive bidraget, men gode prisar på tømmer gjer også sitt til at skogavdelinga gjev eit godt bidrag. Omsetninga av tømmer gjennom Glommen Mjøsen Skog SA gjev også eit betydeleg tilleggsbidrag, der etterbetaling av tømmer levert i 2022 kom på 54 kr / m³ inneverande rekneskapsår. Figuren nedanfor viser bidraget gjennom kontantutbyte, bruksrettsrabatt, kvantumsrabatt og andre tilskot til dei eigedoms- og bruksberettiga i Skjåk Almenning dei siste 10 åra. Det vart utbetalt rekordhøge ytingane frå Skjåk Almenning til landbruksnæringa i Skjåk, med litt i underkant av 3,5 MNOK i 2023 – i tråd med styret sine målsettingar.

Almenningsstyret meiner at framlagt årsrekneskap for 2023, saman med styret si årsmelding, gjev eit rettvisebilete av årsresultatet og den finansielle stillinga til Skjåk Almenning ved utgangen av året.

Styret stadfestar at rekneskapa er avlagt under føresetnad om framleis drift.

(Bruksrettsyttingar og antal bruk med røysterett i Skjåk Almending 2013-2023).

Industrielt eigarskap

Skjåk Trelast AS med Bygger'n Skjåk AS:

SEBB AS har eigd 30 % av Bygger'n Skjåk AS. På slutten av året gjennomførte Bygger'n Skjåk AS, attendekjøp av desse aksjane.

Det har vore nok eit produktivt år for Skjåk Trelast AS, sjølv om trelastmarknaden har opplevd rolegare byggeaktivitet og stor reduksjon av prosjekter. Omsetninga av skur- og høvellast hadde ein betydeleg reduksjon samanlikna med dei føregåande åra, i likheit med den generelle situasjonen i treindustrien nasjonalt. Det er framleis god vekst i omsetning av sekundærvarer og biprodukt, og varer som fyringsflis og ved fortsette den stabile utviklinga som har vore dei siste åra. Salet av fyringsflis i 2023 enda på i overkant av 16 600m³, som er ein oppgang på 13 % samanlikna med 2022. Produksjonen har gått som normalt sjølv om byggeaktiviteten har vore mindre, og det vart i løpet av 2023 tatt inn 5 715m³ med sag- og laftetømmer. Dette er eit lågare volum enn 2021 og 2022, men framleis stor auke samanlikna med 2020 og tidlegare år. Totalt enda årsomsetnaden i 2023 på 16,7 MNOK, medan årsresultatet var kr 64 379.

Omsetninga til Bygger'n Skjåk AS var i 2023 på 20 MNOK, medan årsresultatet kom på kr 296 212 (ureviderte tal).

Skjåk Biovarme AS

Varmesalet i 2023 var 3,89 GWh, mot 3,05 GWh i 2022. Litt kaldare vêr i 2023 bidrog til eit godt varmesal. For å sikre leveransekapasitet og stabilitet starta ein i 2022 med utvidinga av anlegget med 1 fyrkjel og med eit påbygg på ca. 200 m².

Påbygget var ferdig til bruk og omnr. 4 vart sett i drift september 2023. Påbygget gjev moglegheit for å setja inn fyrkjel nr. 5. Skjåk Biovarme AS brukte 7 560 m³ med fyringsflis frå Skjåk Trelast AS i 2023. Bedrifta hadde ei omsetning på 2,8 MNOK i 2023 og fekk eit årsresultat på kr 622 853

Gudbrandsdalen Massivtre AS

I 2023 har vore eit svært krevjande år for dette selskapet. Krevjande marknader kombinert med vanskar med å få opp produksjonsvolumet, gjer at det er vanskeleg å få lønsemd i selskapet. Det har vore levert massivtreplater til mange ulike prosjekt, både landbruksbygg, hus, hytter, garasjar, møblar med meir.

Måråe Kraftverk AS

Etter planen skulle kraftverket stått ferdig i 2023. Slik vart det ikkje. Produksjonsstart er utsett til sommaren 2024. Det har vorte ein stor kostnadssprekk i prosjektet. Opphøveleg skulle det koste om lag 14 millionar kroner. Ved årets slutt i 2023 ligg dette an til å bli 21 millionar. Det står framleis att noko mindre arbeid.

Grunn til denne kostnadssprekken skuldast summen av mange uheldige ting. Krigen i Ukraina førte til stor prisauke både på el-mek, røyrgate og bygg. Vidare var betongen i den gamle dammen dårlegare enn ein hadde rekna med. Det vart behov for forstøtningsmur mellom røyrgata og elva. Så fekk ein vassgjennomtrenging, og på toppen av dette fekk ein ekstremvêret «Hans» som gjorde at ein fekk skadar på tekniske installasjonar inne i kraftanlegget. Dette forseinka oppstart, slik at anlegget ikkje kan ferdigstillast før i 2024.

Måråe Kraftverk AS har fått store meirkostnader. Eigarane har gått inn med ansvarlege lån.

6. ANDRE OPPLYSNINGAR

Arbeidsmiljø

I medhald av gjeldande lover og forskrifter fører verksemda oversyn over totalt sjukefråvær. I 2023 var sjukefråværet på 0,49 % (0,45) av mogleg arbeidstid. Skjåk Almenning er medlem i Falck Helse.

Per 31.12.2023 er tre av sju tilsette kvinner. I allmenningsstyret er 2 av 7 medlemmar kvinner. Personalpolitikken vert rekna som kjønnsnøytral på alle område. Det er ikkje etablert ansvarsforsikring for styrets medlemmar eller dagleg leiar.

Ytre miljø

Skjåk Almenning er medlem av Mjøsen Skogs FSC® gruppe-ordning (FSC-C103851) og Mjøsen Skogs PEFC gruppe-ordning, og følgjer Norsk PEFC Skogstandard. Nøkkelibiotopane blir overvaka av almenninga sjølv, samt at det blir gjennomført stikkprøvebaserte kontroller i regi av sertifikathaldar. Det ikkje avdekka skader eller andre utilsikta forstyrringar i verneområde eller nøkkelibiotopar i 2023. Almenninga har heller ikkje kjennskap til uhell eller avvik knytt til andre kjente miljøverdiar siste år.

Verksemda i almenninga fører ikkje med seg forureining av det ytre miljøet meir enn det som fylgjer av den vanlege skogsdrifta, med utslepp til luft frå skogsmaskiner og motorsager. Det vert nytta miljøbensin til motorsagene.

Utvikling av administrasjonsbygg

I 2022 vart bygget utvida med tre kontor i form av eit tilbygg på 35 m². Ved utgangen av året 2023 hadde almenninga 1 ledig kontor for utleige, og totalt er det 14 personar som tek del i kontorfellesskapet på administrasjonsbygget.

Kjøp av Legerhytta

Skjåk Almenning kjøpte «spøkelseshytta» i Breidalen for 240 000 kroner. Dette er eit strategisk kjøp med omsyn til villrein, da hytta ligg midt i villreintrekket over Breidalen.

Uttak av naturstein i Kvitingslia

Skjåk Almenning jobbar vidare med å få regulert område til uttak av stein i Kvitingslia. Norconsult jobbar vidare med å få slutført reguleringsplanen.

Sotvegen

Jordskifteretten handsama fyrst tvisten om kommunen si rolle når det gjeldt Dyringsbrue.

Jordskifteretten avsa 20. mars 2023 slik dom i den saka;

1. *Skjåk kommune er ansvarlig for samtlige kostnader i forbindelse med nyoppføring av Dyringsbrua.*

Skjåk kommune velde å ikkje anke dommen, og gjekk såleis i gang med prosjektering og planlegging av ny bru, som er forventa ferdig våren 2024. Kostnadsramme på ny Dyringsbru er på heile 13,1 millionar.

Endeleg og rettskraftig jordskifteavgjersle kom 30. oktober 2023, der Skjåk Almenning fekk eit høvetal på 250 av 969 delar, som tilsvarar 25,8 %.

Eigarane av vegen skal vere svært godt nøgde med at Skjåk kommune fekk ansvaret med å bygge ny Dyringsbru når ein ser kostnadane ved dette. Elles er det også godt å få sett sluttstrek for jordskiftesaka, då det har teke tid og ressursar å fylgje opp dette.

Sjølve drifta av Sotvegen er framleis krevjande. Mykje nedbør på ettersommar og haust 2023, med kaldvêr etterpå har gjort at det er brukt mykje tid frå Skjåk Almenning på kjøvingar og tining av stikkrenner. I høve prisjustert plan for oppgradering av vegen vil ei større utbetring koste nær 5 mill. Det blir arbeid vidare med planlegging av dette i 2024.

Tining av stikkrenne på Sotvegen våren 2023.

Bruk av fond/utleige arbeidskraft

I 2023 vart avkastning av fond brukt til skogkultur og tilskot til Skjåk Turløyper for sesongen 2023/2024 (sjå eigen tabell i notane). Skjåk Almenning har i 2023 leigd ut arbeidskraft til Reinheimen-Breheimen villreinutval, Statens naturoppsyn, Skjåk Trelast AS, Byggern'n Skjåk AS, Norsk Almenningsforbund, Skjåk Biovarme AS, Gudbrandsdalen Massivtre AS, Sotvegen og andre med til saman 1 624 t. Året før var dette 1 511 t.

7. UTSIKTENE FRAMOVER

Styret meiner at Skjåk Almenning har ein solid eigenkapital og ei fornuftig drift, og bør såleis vera godt økonomisk rusta for å møte utfordringar framover. Ein skal like vel merke seg at satsinga ikkje har vore risikofri. Eigenkapitalen i Gudbrandsdal Massivtre AS er tapt og framtida er usikker. Måraa Kraftverk AS har fått store meirkostnader. Lønsemda i prosjektet er høgst usikker. Det er difor teke store nedskrivingar knytt desse selskapa i 2023.

Dette syner at det er viktig at Skjåk Almenning har ein solid eigenkapital. Dette for å kunne tåla utfordringar som almenning sjølv kan koma opp i, eller underselskap som ein har engasjert seg i.

Det blir viktig å følgje tett opp om tilknytte selskap, samt vera ein aktiv bidragsytar for å utvikle desse vidare. Det er også viktig å gjere grundige vurderingar før ein går inn i nye prosjekt, eller selskap.

Skjåk Almenning med sine underselskap har ekspandert og vorte ei meir samansett bedrift dei seinare åra. Reknar ein Skjåk Almenning, Skjåk Trelast AS, Skjåk Biovarme AS og Bygger'n Skjåk AS i hop, omsette desse selskapa for godt over 61 MNOK i 2023 og hadde over 30 tilsette.

Både Skjåk Trelast AS og Bygger'n Skjåk AS hadde i 2023 nedgang i omsetning med høvesvis 18% og 26% som fylgje av rolegare tider i trelastmarknaden og nedgang i byggeaktiviteten generelt. Dette etter eit par svært gode omsetningsår. Det er ein positiv trend hittil i 2024, men det er vanskeleg å spå marknadsutviklinga sidan det blir påverka av så mange utanforliggande forhold.

Salet av celluloseflis til fyring er aukande, og bidreg såleis i positiv retning for sagbruket. Vidare kan ein med stort sal av fyringsflis også få større omsetnad av lokalt slip, og ein slepp difor å transportere/eksportere store mengder med slip. Difor vil det vera behov for å ta inn det meste av lokal slip framover for å vidareformidle dette til sal i regionen.

Dette er framleis stor uro i det geopolitiske biletet på verdsbasis, og energiprisane er framleis høge. Vidare har det vore mange rentehevingar i 2023. Frå desember 2022 til desember 2023 har styringsrenta vorte heva frå 2,75 til 4,5 %. Dette gjer at mange er usikre på framtida. Kva verknader dette kan få for Skjåk Almenning og dotterbedrifter på lengre sikt er usikkert, men for sal av eksempelvis massivtre og byggevarer ser ein no at dette har verke negativt.

Ein anna faktor som påverkar drifta i almenninga er klima. Varmare og våtare vêr påverkar det meste, både plante- og dyreliv, men også for etablert infrastruktur. Klimaet er ein faktor vi ikkje rår over, men ein lyt ta med dette i den langsiktige driftsplanlegginga framover.

I høve dei bruks- og eigedomsberettiga i Skjåk Almenning, er målsetjinga i strategiplanen at ytingane skal treffe godt for å støtte det aktive landbruket på ein god måte.

Budsjettet for 2024 er lagt opp med eit lite underskot, nettopp pga. høge ytingar til landbruket. Styret meiner at eigenkapitalen i Skjåk Almenning er såpass solid at ei slik disponering difor er økonomisk forsvarleg. Det er eit uttrykt ynskje å vera ein bidragsytar til landbruket i Skjåk, da denne næringa slit med auka kostnader, større arbeidspress og krav, samt liten utvikling på inntektssida.

Styret vil rette ein stor takk til dei tilsette, eigarar- og bruksberettiga, tillitsvalde og samarbeidspartnarar gjennom året som har gått.

Skjåk, 31. desember 2023

21. mars 2024

I styret for Skjåk Almenning

Kjell Egil Ramstad
(Styreleiar)

Kjell Aaboen

Bjørnar K. Stenersen

Mona Haugen Grimstad
(Nestleiar)

Ragnhild Løkken

Arnstein Fjerdingsren

Vidar Vange

Kjetil Brandsar
(Almenningsstyrar)

RESULTATREGNSKAP

SKJÅK ALMENNING

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2023	2022
Salgsinntekt	1	19 117 207	19 501 812
Annen driftsinntekt		506 612	537 908
Brukt skogavgift vedr drift	2	1 324 229	1 323 960
Sum driftsinntekter		20 948 049	21 363 681
Varekostnad	1	5 269 243	5 923 585
Lønnskostnad	1, 3	4 487 814	4 455 673
Avskrivninger	1, 4	878 868	774 413
Brukt skogavgift vedr drift	2	975 400	974 200
Annen driftskostnad	1	5 048 287	4 770 439
Sum driftskostnader		16 659 612	16 898 310
Driftsresultat		4 288 437	4 465 370
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	5	144 534	152 054
Annen renteinntekt		1 631 290	727 076
Annen finansinntekt		501 768	341 757
Annen finanskostnad	9	3 820 615	19 352
Resultat av finansposter		-1 543 023	1 201 535
Resultat før skattekostnad		2 745 413	5 666 906
Skattekostnad på resultat		623 834	392 852
Resultat		2 121 579	5 274 054
Årsresultat		2 121 579	5 274 054
OVERFØRINGER			
Bruksrettrabatter	6	980 270	990 422
Kvantumsrabatter		598 527	683 153
Andre ytinger		901 377	44 590
Avsatt til kontantutbytte	6	980 270	990 422
Sum ytinger		3 460 444	2 708 587
Avsatt til fond	7	449 087	195 950
Avsatt til annen egenkapital	8	0	2 369 517
Overført fra annen egenkapital	8	1 787 952	0
Sum overføringer		2 121 579	5 274 054

BALANSE**SKJÅK ALMENNING**

EIENDELER	Note	2023	2022
ANLEGGSMIDLER			
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Innkjøpt grunn		309 530	309 530
Bygninger	4	6 387 982	6 540 942
Opparbeidingskostnader hyttefelt		1 662 352	1 662 352
Maskiner og anlegg	4	616 901	964 001
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	4	28 900	0
Sum varige driftsmidler		9 005 665	9 476 824
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Investeringer i datterselskap	5, 9	10 303 160	10 303 160
Lån til foretak i samme konsern	5	7 861 500	6 613 500
Investeringer i aksjer og andeler	9	10 341 074	10 511 074
Sum finansielle anleggsmidler		28 505 734	27 427 734
Sum anleggsmidler		37 511 399	36 904 558
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer		1 233 557	1 901 851
Andre kortsiktige fordringer		764 730	384 923
Sum fordringer		1 998 287	2 286 773
INVESTERINGER			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		45 454 490	46 352 711
Sum omløpsmidler		47 452 776	48 639 484
Sum eiendeler		84 964 175	85 544 043

BALANSE

SKJÅK ALMENNING

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2023	2022
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Annen innskutt egenkapital	10	233 600	233 600
Sum innskutt egenkapital		233 600	233 600
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Bundne fond	7	10 173 136	10 093 819
Verneområdeerstatning	7	18 363 091	18 328 295
Annen egenkapital	7, 8	52 040 961	53 493 913
Sum opptjent egenkapital		80 577 189	81 916 027
Sum egenkapital		80 810 789	82 149 627
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	5	591 645	656 075
Betalbar skatt		623 834	396 866
Skyldig offentlige avgifter		398 505	263 886
Utbytte	6	980 270	990 422
Annen kortsiktig gjeld		1 559 133	1 087 167
Sum kortsiktig gjeld		4 153 387	3 394 415
Sum gjeld		4 153 387	3 394 415
Sum egenkapital og gjeld		84 964 175	85 544 043

Skjåk, 21.03.2024
Styret i Skjåk Almennning

Kjell Egil Ramstad
styreleder

Mona Haugen Grimstad
nestleder

Ragnhild Løkken
styremedlem

Kjell Aaboen
styremedlem

Vidar Vange
styremedlem

Arnstein Fjerdingsren
styremedlem

Bjørnar Knutsødegård Stenersen
styremedlem

Kjetil Brandsar
daglig leder

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2023

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med god regnskapsskikk for små foretak.

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som det leveres.

Varige driftsmidler med levetid over 3 år og kostpris som overstiger kr 15.000,- avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under andre driftskostnader. Gevinst eller tap ved avgang av driftsmidler føres under henholdsvis driftsinntekter og driftskostnader. Opparbeidningskostnader hyttefelt er vurdert til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi. Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Almenningen har beregnet skogavgift på avvirkningen etter gjeldende regler. Det vises til egen note vedr. skogavgift.

Almenningens skattekostnad består av betalbar inntekts- og formuesskatt. Almenningen er skattepliktig for deler av sin inntekt og formue. Almenningen har ikke forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier som medfører utsatt skatt. I den grad almenningen har nedskrevet finansielle midler regnskapsmessig, er den skattefordelen som måtte ligge i dette, ikke aktivert.

Note 1: Avdelingsvise driftsresultater

		2023 (hele kr.)	2022 (1000 kr.)
Skogen	Inntekter	3.855.638	4.215
	Utgifter	3.217.618	3.256
	Resultat	638.020	959
Utmark	Inntekter	10.036.188	9.178
	Utgifter	2.455.778	2.470
	Resultat	7.580.409	6.708
Bruksrettsomsetning	Inntekter	3.654.781	4.106
	Utgifter	3.651.077	4.071
	Resultat	3.703	35
Eigedom/utleige	Inntekter	1.087.590	1.519
	Utgifter	1.210.952	1.413
	Resultat	-123.362	106
Felleskostnader	Inntekter	989.623	1.022
	Utgifter	4.799.956	4.366
	Resultat	-3.810.333	-3.344

Note 2: Skogavgiftskonto

	2023	2022
Tilført skogavgiftsmidler:		
Tilført fra avvirkning dette året m.v.	975.400	974.200
Statstilskudd skogkultur	348.855	349.774
Sum tilført	1.324.255	1.323.974
Forbruk av skogavgiftsmidler:		
Skogkultur	831.666	977.386
Veger og bygninger	476.035	330.992
Skogbruksplan	16.528	15.582
Sum forbruk (av dette lønnskostnader kr. 122.592)	1.324.229	1.323.960

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2023

Skogavgiftskonto pr. 01.01.	-99	-113
Endring i året	26	14
Skogavgiftskonto pr. 31.12	-73	-99

Note 3: Ansatte, godtgjørelser mv.

<u>Lønnskostnader</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Lønninger	3.807.369	3.734.490
Arbeidsgiveravgift	260.234	256.978
Pensjonskostnader	217.789	204.233
Andre ytelser	202.422	259.972
Sum lønnskostnad	4.487.814	4.455.673

Almenningen har i 2023 sysselsatt 6 årsverk.

Note 4: Varige driftsmidler

Avskrivningsoversikt pr. 31.12.	Bygninger	Maskiner	Driftsløsøre	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	23.616.679	5.940.735	0	29.557.414
Tilgang	372.175	0	35 533	407.708
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12	23.988.854	5.940.735	35 533	29.965.122
Avskrevet ordinært pr. 01.01	17.075.737	4.976.735	0	22.052.472
Avskrevet i året	525.135	347 100	6 633	878.868
Avskrevet ordinært pr. 31.12	17.600.872	5.323.835	6 633	22.931.340
Balanseverdi pr. 31.12	6.387.982	616.900	28 900	7.033.782
Avskrivningssats	4-8%	10-33%	20-25%	

Note 5: Konsernforhold

1. Konsernstruktur

Selskapet har pr. 31.12.2023 følgende eierandeler i datterselskaper:

Selskapets navn	Forretnings- kontor	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Resultat 2023	Egenkapital 31.12.2023
Skjåk Trelast AS	Skjåk	3.740	100 %	100 %	64 379	10.233.791
Skjåk Biovarme AS	Skjåk	1.200	60%	60%	622.853	3.651.447

Konsernet sett som en enhet faller inn under definisjonen av små foretak etter Regnskapslovens § 1-6. Det er derfor ikke utarbeidet særskilt konsernregnskap. Skjåk Trelast AS eier 70 % av aksjene i Bygger'n Skjåk AS. Årsresultatet i Bygger'n Skjåk AS for 2023 ble kr 296.612 og egenkapital pr 31.12. er kr 7.017.854.

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2023

2. Transaksjoner med konsernselskaper

Transaksjonens art:	Skjåk Trelast AS	Skjåk Biovarme AS
Salg av tømmer og slip til datterselskap	1.258.373	
Husleieinntekter fra datterselskap	256.800	
Kjøp av trelast mv. fra datterselskap	3.651.077	
Salg av tjenester til datterselskap	71.821	107.525
<hr/>		
Mellomværende pr. 31.12.2023	Skjåk Trelast AS	Skjåk Biovarme AS
Ansvarlig lån til datterselskap	6.061.500	
Fordring på datterselskap	143.417	29.375
Gjeld til datterselskap	259.407	122

Lån til datterselskaper

Det er gitt et ansvarlig lån til datterselskapet Skjåk Trelast AS, bokført til kr 6.061.500. Renter er beregnet til kr 143.513 i 2023.

Note 6: Kontantutbytte til eierne

Etter avtale mellom Skjåk Bygdealmening v/almenningsstyret på den ene siden og Skjåk Bygdealmening v/eierlaget på den andre siden tilkommer eierne av almenningen fra og med regnskapsåret 1994 et årlig kontantutbytte av samme størrelse som det er gitt bruksrettsytelser.

Sum bruksrettsytelser i 2023	980.270
Sum kontantutbytte i 2023	980.270

Note 7: Erstatningsfond

ERSTATNINGSFOND ØVRE OTTA

År	Grunnkap 1.1.	Tilført grunn kap	Renter	10 % grunn kap	Grunnkap 31.12.	Tilført avkastn	Forbruk avkastn	Saldo unytta avkastn	Saldo bank 31.12.
2022	4.061.785	0	72.953	7.295	4.069.080	65.658	65.000	-5.014	4.064.066
2023	4.069.080	0	166.804	16.680	4.085.760	150.124	135.000	10.109	4.095.870

UTVIKLINGSFOND

År	Grunnkap 1.1.	Tilført grunn kap	Renter	10 % grunn kap	Grunnkap 31.12.	Tilført avkastn	Forbruk avkastn	Saldo unytta avkastn	Saldo bank 31.12.
2022	6.026.114	0	108.214	10.821	6.036.935	97.393	95.000	-7.082	6.029.852
2023	6.036.935	0	247.487	24.749	6.061.684	222.738	200.000	15.656	6.077.339

VERNEOMRÅDEERSTATNING

År	Grunnkap 1.1.	Tilført grunn kap	Renter	5 % grunn kap	Grunnkap 31.12.	Renter til overføring	Forbruk avkastn.	Saldo til overføring	Saldo bank 31.12.
2022	18.313.512	0	295.654	14.783	18.328.295	280.871	252.319	280.871	18.609.166
2023	18.328.295	0	695.913	34.796	18.363.091	661.117	294.496	646.334	19.009.425

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2023

Erstatningsfond Øvre Otta og Utviklingsfond er styrt etter egne statutter hvor styret i almenningen er styre for fondsmidler. Styret kan bestemme at en andel av årets avkastning på fondsmidlene kan nyttes til almenningen og almenningsnyttige formål.

Fondenes statutter tilsier at grunnkapitalen skal stå urørt. Statuttene kan kun endres etter innstilling fra styret og etter vedtak fra de som har eiendomsrett/bruksrett etter bestemte krav til flertall.

Verneområdeerstatning er også styrt etter egne statutter (vedtatt i styresak 2015/5) hvor styret i almenningen er styre for fondsmidler. Midlene skal fortrinnsvis stå på egen bankkonto. 5 % av renteavkastningen skal hvert år tillegges grunnkapitalen, og bruken av grunnkapitalen skal føres inn i møteprotokollen. Grunnkapitalen skal ikke utbetales til de som har bruksrett og/eller eiendomsrett i Skjåk Almanning.

Note 8: Annen egenkapital

Fri egenkapital 1/1-2023	53.493.913
Tilført fra Erstatningsfondet	135.000
Tilført fra Utviklingsfondet	200.000
Årets resultat	- 1 787 952
Annen egenkapital 31/12-2023	52.040.961

Note 9: Aksjer, aksjefond og andeler

Aksjefond:

Kostpris	Bokført verdi	Kursverdi 31.12.
7.180.574	7.180.574	8.312.513

Aksjer/andeler:

Selskap	Eierandel	Antall aksjer	Pålydende	Bokført verdi
<i>Datterselskaper:</i>				
Skjåk Trelast AS	100%	3.740	2.434	9.103.160
Skjåk Biovarme AS	60%	1.200	1.000	1.200.000
<i>Andre selskaper:</i>				
Gudbrandsdal Massivtre AS	24%	125	10.000	0
Måråe Kraftverk AS	50%	2.500	1.000	2.500.000
AS Vågåfisk	1,6 %	1	10.000	10.000
Skjåk Turløyper SA		2	1.000	2.000
Fishspot SA		1	1.000	1.000
Glommen Mjøsen Skog SA				647.500

Aksjer i Gudbrandsdal Massivtre AS med kostpris kr 1 250 000 er nedskrevet til kr 0 pr 31.12.2023.

Det er gitt ansvarlig lån til Gudbrandsdal Massivtre AS, kr 303 000, og til Måråe Kraftverk AS, kr 2 250 000. Disse er nedskrevet til kr 0 pr 31.12.2023.

Note 10: Andelskapital

Ingen av andelseierne eier mer enn 5% av andelskapitalen.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til årsmøte i Skjåk Almenning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Skjåk Almenning som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder

vår konklusjon. Betyrrende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Otta, 21. mars 2024
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Rune J. Baukhol
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Rune Johannes Baukhol

Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-1261839

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-21 13:14:42 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Til årsmøtet i Skjåk Almenning

MELDING FRÅ REVISJON- OG KONTROLLUTVALET I SKJÅK ALMENNING

Revisjon- og kontrollutvalet har gjennom året fått tilsendt saklister og styrevedtak og har ikkje merknader til desse.

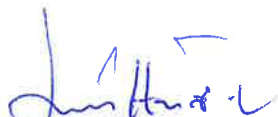
Frå administrasjonen har utvalet fått grei orientering om aktivitetane i året og vi har fått svar på det vi har spurt om. Utvalet har hatt eit møte saman med revisor Rune Baukhol i Ernst & Young.

Utvalet har gått gjennom rekneskapen for 2023 saman med almenningsstyrar.

Revisjons- og kontrollutvalet har ingen merknader til regnskap og årsmeldinga i Skjåk Almenning for 2023.

Skjåk 21.03.2024

Egil Mork

Lars Petter Forberg

Gudbrand Hyrve